

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

TOY LENGLE DE POLANE

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ

ΠΙ δυο μέρες τώρα ή δίδες πέφτον άκατάπαυτα. Το πεδίο της μάχης άντηρτα τρομαχτικά από τις κραυγές των πληρωμένων, την κλαγγή των όπλων και το ποδοβολήτ των άλλων.

Οι Γάλλοι άξιοματικοί, κατατόφουροι άπ' τ' όρμα έπάνω στ' άλλα τους, προσπαθούν ν' άνασυντάξουν τους άνδρες τους, φωνάζοντας άπελπισμένα: «— Έμπρός! Έμπρός!» Από παντού άκούγονται διαταγές και προστάγμα α. Μιά τρομερή, άφάνταστη σύγχυση έπικρατεί. Τ' άλλα, χωρίς καθυλλάωρηδες, τρέχουν έδώ κ' εκεί μέσα στον κάμπο, χλωμνίζοντας φρενασιμένα. Οι λίγοι στρατιώτες που έχουν άπομεινει άντιτάσσουν μίαν άπεγνωσμένη άντίσταση. "Έξαρφα, ο γέρο συνταγματάρχη τους, ά-

σάλευτος έπάνω στ' άλλο του, σοβαρός κ' άτάραχος, διατάσσει την ύπαοχησι του στρατού.

Η σφαίρες σφουρίζουν δαμονισμένα γύρω του. Ο συνταγματάρχη όμως, άν και άπομονωμένος έπάνω σ' ένα λόφο, άν και χορησιμεί ως στόχος των Γερμανών, μένει καρφομένος στη θέση του. Οι Γερμανοί άνασυντάσσουν στο μεταξύ τις δυνάμεις τους κ' ένεργούν μιά λυσσασμένη έφοδο, με τ' ό σκοπό να έκμηδύνουν τελειωτικά τον έχθρο.

Έξαρφα, τ' άλλα του συνταγματάρχη, που ως τ' ά τ' όρα χλωμνίζε ίσπερήφανο, δομώντας άκάθετο μέσα στον κάμπο και την παραζάλη της μάχης, δέχεται μιά έχθρική σφαίρα και γονατίζει!... Το σμια τρέχει ποτάμι από την κοιλιά του. Ο συνταγματάρχη όμως δέν θέλει να νομίσουν οι έχθροι του ότι οι άνδρες του έχουν τον άρχηγο τους. Σφίγγει λοιπόν τ' ά πόδια του στα πτερά του άλλου του και φωνάζει: — Έμπρός! Θάρρος! Θάρρος! Μπαγιά!

Τό φτωχό, πληγωμένο ζώο, σάν να έννοιωσε τ' άλλα του ήρωϊκού άνά ά η του, καταβάλλει μιά τελευταία προσπάθεια, σκλώνεται έπάνω κ' άρχίζει να βαδίζει...

Έτσι, με την τελευταία αυτή ήρωϊκή προσπάθεια, οι Γάλλοι κατορθώνουν, κατά το ήλαοασίλειμα, να μπουδ μ' έπί κεφαλής των γενναίο συνταγματάρχη τους, στο Σουμάζ, ένα ήσυχο Γαλλικό χωριουδάκι, με τ' ό σκοπό ν' άνασυντάξουν τις δυνάμεις τους και να περιμένουν εκεί τη μεγάλη έπίθεσι των Γερμανών.

Επειτα από δυο μέρες, ένα πρωί, κατά τ' αφομάτα, οι Βαυαροί με τις πράσινες ξεθωριασμένες στολές τους και τ' ά κίτρινα πιλάια τους, φάνηκαν μαζωτά, βαδίζοντας προς τ' χωριό. Οι Γάλλοι τους περιμεναν με τ' ό ντουφέκι στ' χερι. Κι' ό τ' άνα έλπισιασαν άρεκτά, δέχθηκαν μίαν όμορφοντία, ή όποία τους άνάγκασε να ύπαοχηθούν άμέσως, άφίνοντας πίσω τους άρεκτους νεκρούς και πληγωμένους. Ο άρχηγός τους όμως, ένας ώμορπάτος φιλόσοφος άντρας με κατάξανθη γενειάδα, δέν ήταν άπ' αυτούς που τ' άίνουν τόσο εύκολα. Έβγαλε άμέσως τ' ό σπαθί του και σκλώνοντας ψηλά τ' ό κεφάλι του, διάταξε με τη βαρεία, έπιβλητική φωνή του:

— Έρ' όπλου λόγγη! Έμπρός! Έμπρός! Δέν άτειγαν τώρα από τους Γάλλους παρ' άλλα μέτρα. Η σφαίρες των Γάλλων έσφουρίζαν στ' αυτά τους, τ' ά κανόνια σούβλιασαν αόιδάοα κ' ή δίδες έπερταν ή μιά έπάνω στην άλλην άνοιγοντας μεγάλους, φοιχτούς λάκκους.

Μπροστά σ' αυτό τον καταγισμό των έχθρικών τηλεβόλων, μέσα σ' αυτή την κόλασι του πόνου, ή φάλαγγες των Βαυαρών κλονίζονται, άποσυντίθενται και οι στρατιώτες σωριάζονται νεκροί στο χόμα. Υγνώνοντας τ' ά χέρια ψηλά άφίνουν τόσο σπαρακτικές κραυγές που ξεσκίζουν την καρδιά...

Τ' άλλα των άξιοματικών, λουσμένα στον ιδρωτα, φυσιομανούν, χλωμνίζουν και σκλώνονται άγριεμένα στα πιανά τους πόδια, σάν να θέλουν ν' άπωθήσουν τις σφαίρες του έχθρου. Όποιος δέν έπολέμησε ποτέ του, είνε αδύνατο να νοιώση τη φοιξη, τον όλεθρο και την τρέλλα της μάχης.

Έξαρφα μέσα σ' αυτή τη σύγχυσι, την παραζάλη, ή Γάλλοι συνταγματάρχη πετάει τ' ά γάντια του κ' άοπάζοντας τ' ό ντουφέκι ένός πληρωμένου, που σούβλιασε παρακάτω, άρχίζει να πυροβολή σάν άλλος στρατιώτης.

Είνε ένας ώμορφος γέρος ή Γάλλος συνταγματάρχη, με λεπτό κάταστρο μουστάκι, με μελαφό πρόσωπο και διαπεραστια μάτια. Το στήθος του τ' ό στολίζει τ' ό παρόσμο της Λεγεώσις της Τιμής και τ' ό μετάλλιο της έσοτρατείας της Κομιάας.

Έξαρφα ή συνταγματάρχη κλονίζεται και όπισθωροώνοντας περικ' ά βήματα προσπαθεί να στηριχτεί στα πόδια του. Έξαντλημένος όμως, σωριάζεται κάτω.

Οι δυο έπίζωντες άξιοματικοί του συντάγματός του, ένας ταγματάρχη κ' ένας λοχαγός, μόλις τον βλέπουν να κλινεται στο χόμα, τρέχουν κοντά του και προσπαθούν να τον σκλώσουν. Αύτός όμως, τραυματισμένος σοβαρά στο στήθος, δέν μπορεί να σταθή στα πόδια του.

— Άφήστε με... Άφήστε με, παδιά μου... ψιθυρίζει με φωνή σβασμένη. Μη νοιάζεσθε για μένα... Φροντίσατε να κλένετε τ' ά καθήκον σας... Υπερασπίσατε τη σημαία σας σάν άληθνή παλληκάοια που είσαστε... Πειθαίνο... Πειθαίνο ήσιγος, με την πεποιθισι ότι έκαμα τ' ό καθήκον μου... Χαίρετε, χαίρετε για πάντα, άγαπητοί μου φίλοι... πιστοί συμπολεμιστάι μου!...

Λέγοντας τ' άλλα αυτά ξεψύχησε με τ' ά μάτια του στύσιωμένα σε μιά φωτογραφία την όποιαν είχε βγάλει από την τσέπη του και στην όποια ύπάρχει μιά γενναία ήλικωμένη με λεπτά, είνεγκια χαρακτηριστικά. Ήταν ή γυναίκα του.

Οι δυο άξιοματικοί και οι στρατιώτες, βλέποντας νεκρό τ' ό συνταγματάρχη τους, ώμορπαν άκατάτητοι στη μάχη, με τη σταθερή άπόφασι να έκδηθουν τ' ό θάνατό του.

Ένα τέταοτο άργότερα μιά έχθρική δίδια πέφτει στην πλατεία του χωριού και ασκτώνται τρεις στρατιώτες κ' ένα ύπολοχαγός. Ο έπιλοχίας Σαρτώ άναλαμβάνει πλέον τη διοίκηση της μικρής έξέλιξης δεκατοσιμένης φάλαγγος και, δομώντας μπροστά, προσπαθεί ν' άνατερόση το ήθικ' των στρατιωτών του. Ένα βλήμα όδίδος όμως του συντρίβει τ' ό σαγόνι και τον κυλάει άνασθητο κάτω!...

Η έχθρική δίδες πέφτουν βροχή ένα γύρω, άνοιγντας μεγάλους λάκκους, καταστρέφοντας τ' ά μικρά, άσπροβαμμένα σπιτία του χωριού και την παλιά εκκλησία, σπερώντας παντού τον όλεθρο και την καταστροφή.

Οι κάτοικοι του μικρού χωριού δείχνουν όστος αίσθημαστη γενναιοφυξια. Κανείς άπ' αυτούς δέν σκεφθηκε να σωθή φευγοντας. Μένον όλοι εκεί, βοηθώντας έως μορουνό τους στρατιώτες. Κ' ή μάχη, ή χαλασμός, ή όλεθρος έξακολουθεί... Έξαρφα οι Γάλλοι έπαυαν να πυροβολούν. Γιατί τάχα; Μήπως έξαντλήθηκαν τ' ά πυρομαχικά τους; Μήπως άγαγε σκεπτόνται να παραδοθούν, ή μήπως σκεπτόνται να παραδούν τ' ό έχθρούς με την προθεσι να τους έπιτεθούν με τη λόγγη; Οι Βαυαροί δέν ξερούν τί να ύποθέσουν.

Με πολλές προφυλάξεις προχωρούν έμπρός και, έπειτα από ένα τέταοτο περίπου, μαινούν στο Γαλλικό χωριό. Τ' ό θέμα που παροουσιάζεται στα μάτια τους είνε πολύ ύλιβερό. Παντού σωροί έρεπτιών. Ο θάνατος που έπέρασε άπ' εκεί έχει νεκρώσει τ' ά πάντα! Τ' ό έδαφος είνε κατακόκκινο από τ' ό αίμα. Ένας σκύλος σούβλιασε πένθημα έμισρο στο κατόφι ένός ρηγιαμένου σπιτιού. Ένα κλουβί είνε κρησιωμένο σ' ένα έτοιμόοροτο παραθύροφυλλο και τ' ό καναρίνι μέσα κείταται νεκρό!...

Στη μέση της πλατείας τ' ό ύλογο του συνταγματάρχη, ξεπλωμένο κατγής, κρησιετίζει ύλιβερά κ' άφινει να φαίνονται τ' ά κάταστρα δόντια του, έν' ά τ' ά γάλινα μάτια του πεταγμένα έξω από τις

